

at vække Interesse for denne Undersøgelse, hvis Resultater som Helhed snart vil blive offentliggjort. Jeg tror, at meget kan læres heraf om de vanskelige, ja fortvivlede Kaar, hvorunder store Dele af Befolkningen lever og kæmper, og naar Redegørelsen fremkommer, vil den sikkert stimulere den Trang, som i Forvejen utvivlsomt er til Stede i dette høje Ting, til at skabe Tilstande, som er overkommelige for saadanne Familier.

Det Lovforslag, som jeg i Dag skal have den Ære at fremsætte, vender Blikket ud imod Kommunerne og opfordrer Kommunerne til at træffe Foranstaltninger i Anledning af Dyrtiden, idet det i saa Fald tilsiger dem Statens virksomme Bistand. Naar Lovforslaget vender Blikket ud imod Kommunerne, er Grunden dertil, at man har ment, at naar Staten her har lagt det fælles Grundlag ved en Række Regeringsforanstaltninger, som vedvarende opretholdes, og som er nødvendige for vort Samfunds hele Trivsel, vil det være naturligt, at de yderligere Foranstaltninger i samme Retning træffes ved det kommunale Initiativ. Thi Forholdene i den store og i den lille By, i Stationsbyen og i Landkommunen, i de forskellige kommunale Samfund, hvoraf vort Samfund bestaar, er af en saa overordentlig stor Forskellighed, at ensartede Forholdsregler ikke vilde være lige virksomme, lige nyttige og lige nødvendige overalt, men at der utvivlsomt i de enkelte Kommuner ved kommunalt Initiativ ved Hjælp af de Organer og Institutioner, som staa til Kommunens Raadighed, bedst kan skabes de efter de stedlige Tilstande afpassede Forholdsregler. Lovforslaget bygger da i videste Grad paa den fulde Tillid til, at det kommunale Selvstyre, naar der anvises disse Opgaver, og naar Midler stilles til dets Raadighed, vil vide at løse Opgaverne.

Den første Paragraf i Lovforslaget bemyndiger i Henhold til denne Betragtning Kommunerne til ud over Foranstaltninger, hvortil de allerede har Hjemmel i Lovgivningen, at træffe Foranstaltninger vedrørende Befolkningens Forsyning med de første Livsformødenheder af Levnedsmidler og Brændsel eller til Opnaaelse af andre hermed beslægtede Formaal, som efter Indenrigsministerens nærmere Bestemmelse henføres under denne Lov, og samtidig tilsiger den dem et Tilskud af Statskassen til Bestridelse af de hermed forbundne Udgifter. Det er altsaa kun i den yderste Almindelighed, at Opgaven anvises, og med den største Rummelighed, at Myn-

digheden gives. Der peges ikke paa bestemte Løsninger, heller ikke overfor saadanne principielle Spørgsmaal som dette, om man skal komme hele Befolkningen til Hjælp eller Dele af den. Jeg tror, det vilde være forfejlet at anvise en enkelt af disse Veje overfor de mangeartede Opgaver, som her kan stilles, thi jeg tror, at der med Hensyn til Befolkningens Forsyning er Omraader, hvor man kommer lettest frem ved at lade alle faa Del i Goderne, og at der er Omraader, hvor man kommer lettest igennem ved at løse Opgaven til Fordel for den Del af Befolkningen, som haardest trænger. Jeg skal i saa Henseende blot eksempelvis pege paa en Opgave, som her i Hovedstaden er et særligt Forsyningsspørgsmaal og et Spørgsmaal, som efter min Mening ingenlunde kunde løses paa anden Maade end netop ved kommunalt Initiativ: Spørgsmaalet om Forsyningen med Mælk. Det er efter sin Natur en Opgave — ensartede eller mindre ensartede Opgaver vil findes i flere større Byer —, som løses bedst og naturligst ved, at man har sin Opmærksomhed henvendt paa Dele af Befolkningen og ikke paa Befolkningen som Helhed. Andre Opgaver, f. Eks. Forsyningen med Brød, vilde jeg derimod tro, at man efter de Erfaringer, man har tilvejebragt, løser lettest og rigtigst ved at holde en ensartet Pris for alle Befolkningens Medlemmer.

Ud fra den Betragtning, at det maa være Kommunalbestyrelsen, som har Initiativet og Myndigheden, anviser Lovforslaget heller ikke visse bestemte Forholdsregler af anden principiel Natur. Det anbefaler f. Eks. ikke at gaa til Oprettelsen af kommunale Udsalg og gør det ikke, fordi jeg har den Opfattelse, at det ikke vilde være rigtigt af Staten at anbefale en saadan Ordning i de nuværende Tider. Jeg kan i saa Henseende underskrive, hvad Handelsforeningen for Helsingør og Omegn har udtalt om dette Spørgsmaal i en Henvendelse til Regeringen. Den siger — Resolutionen er trykt som Bilag til dette Lovforslag —: „Vi erkender Tidens Alvor, politisk og socialt, og tilsiger derfor vor Beredvillighed til nøje at underordne os Regeringens for den store Befolkning saa nyttige Prisreguleringsforanstaltninger. Men ogsaa vi mindre handlende knuges af Dyrtidens haarde Tryk, dels i vor Egenskab af mindre Arbejdsgivere og ikke mindst som Familieforsørgere. Den Stand, vi tilhører, har hidtil kun haft Ulykke og ikke Merindtægt af den frygtelige Krigstilstand“. Den lille Handels Kaar er vistnok rigtigt